

11.03.2015

Kj/7

§ 75

Den särskilda kommunindelingsutredningen och sammanslagningsavtalet baserat på kommunstrukturlagen

HEL 2013-012903 T 00 00 00

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med stadsstyrelsens förslag godkänna det sammanslagningsavtal mellan Esbo stad, Helsingfors stad, Grankulla stad, Vanda stad och Sibbo kommun som baserar sig på 8 § i kommunstrukturlagen och som beretts i samband med den särskilda kommunindelingsutredningen för metropolområdet.

Stadsfullmäktige motiverar sitt beslut med följande kommentarer om kommunindelingsutredarnas framställning:

Kommunindelingsutredarna motiverar i sin rapport och i sammanslagningsavtalet tillräckligt väl behovet av en ändring i kommunindelningen och utreder där hur de i 4 § i kommunstrukturlagen angivna förutsättningarna för en ändring i kommunindelningen blir uppfyllda.

Utredningsrapporten motsvarar i stort sett stadens syn på behovet av en ändring i kommunindelningen. Förslaget till ny kommunstruktur och principerna för en ny metropolstad motsvarar i stort sett stadens syn på de principer och arrangemang som hänför sig till bildandet av en ny kommun.

Sammanslagningsavtalet innehåller från stadens synpunkt tillräckliga riktlinjer och detaljer för att beslut ska kunna fattas om en sammanslagning. Det som är viktigast när en ny kommun bildas framgår av avtalet.

Den ändring i kommunindelningen och den kommunsammanslagning som föreslås är stor till omfattningen i den kommunala världen i Finland. Storleken på de kommuner som sammanslås utgör med tanke på kommunreformer som genomförts i andra delar av landet ändå ingen särskild avvikelse i sammanslagningsprocessen. Också i landets största stadsregioner har kommuner sammanslagits med lyckat resultat (t.ex. Kouvola och Uleåborg).

Storleksklassen i sammanslagningsprocessen blir betydligt mindre i och med att den riksomfattande social- och hälsovårdsreformen genomförs samtidigt. Om reformen genomförs i enlighet med regeringens proposition och personalen för social- och hälsovårdstjänster lämnar kommunerna halveras kommunernas

budgetar och personalantal närapå. Den nya kommun som bildas genom sammanslagningsavtalet får då ett ungefär lika stort personalantal som nuvarande Helsingfors stad har. Reformen innebär följaktligen att den organisation som den föreslagna kommunsammanslagningen resulterar i inte blir särskilt stor.

De främsta strategiska målen med bildandet av en ny kommun är i överensstämmelse med stadens strategiprogram 2013–2016 och med visionen i detta.

Principerna för samhällsstrukturen i den nya kommunen är i överensstämmelse med målen och åtgärderna i stadens strategiprogram 2013–2016.

Det är motiverat att sammanslagningsstyrelsen har till uppgift att bereda valet av delområdesorgan inom ramen för gällande lagstiftning med målet att olika modeller för invånardeltagande ska genomföras.

De allmänna principerna för servicen är i stort sett i överensstämmelse med målen och åtgärderna i stadens strategiprogram 2013–2016.

Principerna för skötseln av ekonomin är i överensstämmelse med de nationella målen för den offentliga ekonomin och med stadens strategiprogram.

Sammanslagningsavtalet kan godkännas utan ändringar.

Stadsfullmäktige påpekar att staden är beredd att vid behov ordna en kommunal folkomröstning i sammanslagningsfrågan.

Behandling

Efter att ha förklarat diskussionen avslutad anförde ordföranden såsom redogörelse att ledamoten Kaarin Taipale understödd av ledamoten Yrjö Hakanen under diskussionen hade föreslagit att stadsfullmäktige skulle besluta förkasta det sammanslagningsavtal mellan Esbo stad, Helsingfors stad, Grankulla stad, Vanda stad och Sibbo kommun som baserar sig på 8 § i kommunstrukturlagen och som beretts i samband med den särskilda kommunindelningsutredningen för metropolområdet. Stadsfullmäktige motiverar sitt beslut med följande kommentarer om kommunindelningsutredarnas framställning:

Kommunindelningsutredarna motiverar inte i sin rapport och i sammanslagningsavtalet tillräckligt väl behovet av en ändring i kommunindelningen och utreder inte där hur de i 4 § i kommunstrukturlagen angivna förutsättningarna för en ändring i kommunindelningen blir uppfyllda.

Utredningsrapporten motsvarar inte stadens syn på behovet av en ändring i kommunindelningen. Förslaget till ny kommunstruktur innebär att Storhelsingfors får en helt ny stadsdelsförvaltningsnivå där stadsdelarna vad antalet invånare beträffar ändå är lika stora som en medelstor stad i Finland, exempelvis Lahtis, och därför går där inte att uppfylla kraven på en modern när demokrati.

Samtidigt blir de frågor som gäller hela metropolområdet utan ett organ där ansvaret för dem ligger. Tvärtom gör Storhelsingfors, som upplevs som alldeles för stort, att det uppstår fler hinder för att ett sådant organ ska kunna inrättas.

Sammanslagingsavtalet innehåller inte från stadens synpunkt tillräckliga riktlinjer och detaljer för att beslut ska kunna fattas om en sammanslagning.

Den ändring i kommunindelningen och den kommunsammanslagning som föreslås är stor till omfattningen i den kommunala världen i Finland men omfattar för det första ändå inte det faktiska pendlingsområdet och kräver för det andra att en ny förvaltningsnivå bildas.

Sedan den i riksdagen beredda nya hälso- och sjukvårdslagstiftningen gick om intet är det omöjligt att bedöma hur de framtida lösningarna påverkar personalen, förvaltningen och beslutsfattandet i det föreslagna Storhelsingfors.

De främsta strategiska målen med bildandet av en ny kommun är i överensstämmelse med stadens strategiprogram 2013–2016 och med visionen i detta, men målen och visionen är så allmänt beskrivna att ett Storhelsingfors inte kan motiveras utifrån dem.

Principerna för samhällsstrukturen i den nya kommunen är i överensstämmelse med målen och åtgärderna i stadens strategiprogram 2013–2016, men målen och åtgärderna är så allmänt beskrivna att ett Storhelsingfors inte kan motiveras utifrån dem.

Metoder för invånardeltagande och när demokrati måste utvecklas i städerna oberoende av kommunsammanslagningar.

De allmänna principerna för servicen är i stort sett i överensstämmelse med målen och åtgärderna i stadens strategiprogram 2013–2016, men målen och åtgärderna är så allmänt beskrivna att ett Storhelsingfors inte kan motiveras utifrån dem.

Principerna för skötseln av ekonomin är i överensstämmelse med de nationella målen för den offentliga ekonomin och med stadens strategiprogram. Utgångspunkterna för dessa principer är mycket olika i Esbo, Grankulla, Vanda och Helsingfors, och det står klart att detta bidrar till att Esbo, Grankulla och Vanda inte vill ansluta sig till Helsingfors.

Sammanslagningsavtalet kan inte godkännas.

Stadsfullmäktige påpekar att det på grund av bristfällig information och avsaknad av faktabaserade alternativjämförelser inte finns förutsättningar för en kommunal folkomröstning om ett Storhelsingfors.

Redogörelsen befanns vara riktig.

1 omröstningen

Ordföranden framställde och fullmäktige godkände följande första omröstningsproposition: Den som godkänner stadsstyrelsens förslag röstar ja; vinner nej, har ledamoten Kaarin Taipales förslag om förkastande godkänts.

JA-förslag: Stn

NEJ-förslag: Stadsfullmäktige beslutar förkasta det sammanslagningsavtal mellan Esbo stad, Helsingfors stad, Grankulla stad, Vanda stad och Sibbo kommun som baserar sig på 8 § i kommunstrukturlagen.

Ja-röster: 55

Zahra Abdulla, Mukhtar Abib, Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Matti Enroth, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Kauko Koskinen, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Heimo Laaksonen, Otto Lehtipuu, Harri Lindell, Eija Loukoila, Pekka Majuri, Silvia Modig, Lasse Männistö, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Maria Ohisalo, Tom Packalén, Pia Pakarinen,

11.03.2015

Kj/7

Jaana Pelkonen, Erkki Perälä, Mari Puoskari, Timo Raittinen, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Pekka Saarnio, Leo Stranius, Johanna Sumuvuori, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Pertti Villo

Nej-röster: 24

Pentti Arajärvi, Gunvor Brettschneider, Yrjö Hakanen, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Laura Kolbe, Timo Laaninen, Jape Lovén, Petra Malin, Sami Muttalainen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Sara Paavolainen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Kaarin Taipale, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Anna Vuorjoki

Blanka: 4

Sari Mäkimattila, Jan D Oker-Blom, Marcus Rantala, Päivi Storgård

Frånvarande: 2

Eero Heinäluoma, Päivi Lipponen

Stadsfullmäktige hade godkänt stadsstyrelsens förslag.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marko Karvinen, strategichef, telefon: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Förslaget
- 2 Utredningsrapporten
- 3 Sammanslagningsavtalet
- 4 Tiedote
- 5 Esittelydiat
- 6 ICT-muutostuki – raportti
- 7 Kuulutus
- 8 Huomautukset
- 9 Henkilöstötoimikunnan lausunto

Sökande av ändring

Kunnallisvalitus, valtuusto

Utdrag

Utdrag

Valtiovarainministeriö

Kuntajakoselvittäjät

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kunnallisvalitus, valtuusto

Förslagstext

11.03.2015

Kj/7

Espeen kaupunki, Hallintokeskus Sipoon kunta	Kunnallisvalitus, valtuusto Förslagstext Kunnallisvalitus, valtuusto Förslagstext
Tuusulan kunta	Kunnallisvalitus, valtuusto Förslagstext
Kauniaisten kaupunki	Kunnallisvalitus, valtuusto Förslagstext
Vantaan kaupunki	Kunnallisvalitus, valtuusto Förslagstext
Huomautuksen antajat	Kunnallisvalitus, valtuusto Förslagstext Kunnallisvalitus, valtuusto

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Sammandrag

Kommunreformen omfattar en reform av kommunstrukturen. Alla kommuner i landet skulle före utgången av november 2013 anmäla till finansministeriet med vilken eller vilka kommuner de utredde en kommunsammanslagning. Helsingfors stad gjorde ingen sådan anmälan. Med stöd av kommunstrukturlagen bestämde finansministeriet i december 2013 att det skulle genomföras en särskild kommunindelningsutredning för städerna Esbo, Helsingfors, Grankulla, Kervo och Vanda och för kommunerna Kyrkslätt, Sibbo, Tusby och Vichtis eftersom en tillfredsställande kommunstrukturlösning utifrån metropolområdets helhetsintresse annars inte skulle komma till stånd. Kommunindelningsutredarna arbetade från december 2013 till december 2014. Stadsstyrelsen utsåg företrädare i en uppföljningsgrupp för utredningen. Personalen hade egna företrädare i gruppen. En kommundirektörsarbetsgrupp tillsattes efter att de preliminära riktlinjerna i utredningen hade offentliggjorts. Företrädare för stadskansliet och förvaltningarna deltog i arbetet i expertgrupper organiserade av utredarna. Två möten för allmänheten och två informationsmöten för stadsfullmäktige ordnades i Helsingfors under arbetets gång.

Kommunindelningsutredarnas utredning blev färdig 5.12.2014. Utredningen består av en utredningsrapport, en framställning från utredarna och ett sammanslagningsavtal. Det centrala innehållet i sammanslagningsavtalet är att Esbo stad, Helsingfors stad, Grankulla stad, Vanda stad och Sibbo kommun upplöses 31.12.2016 och går samman genom bildande av en ny kommun som inleder verksamheten

1.1.2017. Till finansministeriet görs därtill en framställning om att ministeriet ska tillsätta en särskild kommunindelingsutredning för att utreda förutsättningarna för fogande av den sydligaste delen av Tusby till den nya kommunen.

Kommunindelingsutredarna motiverar i sin rapport och i sammanslagningsavtalet behovet av en ändring i kommunindelningen och utreder där hur de i kommunstrukturlagen angivna förutsättningarna för en ändring i kommunindelningen blir uppfyllda. Sammanslagningsavtalet innehåller riktlinjer och detaljer som gör att beslut kan fattas om en sammanslagning.

Om fullmäktige i de andra städer och den kommun som omfattas av sammanslagningsavtalet godkänner avtalet, börjar sammanslagningen beredas i enlighet med avtalet under ledning av sammanslagningsstyrelsen. Om saken inte framskrider genom beslut av städernas och kommunens fullmäktige, kräver en fortsatt process att kommunindelingsutredarna föreslår finansministeriet att en kommunal folkomröstning ska ordnas i de kommuner där fullmäktige fattat ett negativt beslut.

Föredragandens motiveringar

Bakgrund till kommunindelingsutredningen

Regeringens kommunreformshelhet omfattar en reform av kommunstrukturen.

Finansministeriet genomförde 3.7.2012–28.2.2013 en förhandsutredning om kommunstrukturen och metropolområdet. Stadsstyrelsen meddelar följande i ett utlåtande om förhandsutredningen (20.5.2013, 603 §): "Stadsstyrelsen anser fortfarande på basis av det ovanstående att ett utredningsområde som består av kommunerna i huvudstadsregionen är det effektivaste och bästa alternativet när det gäller att gå vidare. Utredningen om en kommunsammanslagning kan omfatta också Kyrkslätt och Sibbo om kommunerna själva så beslutar. Om Esbo stad, Kyrkslätt kommun och Vichtis kommun inleder en sammanslagningsutredning i enlighet med ett förslag från kranskommunerna är Helsingfors stad villig att delta. Också Vanda, Grankulla och Sibbo är naturliga delar av helheten.

Om Grankulla, Kyrkslätt och Sibbo omfattas av sammanslagningsutredningen för en storkommun i söder kan den svenska servicen utvärderas och utvecklas ur ett nytt perspektiv."

Enligt kommunstrukturlagen (inklusive det som lagen om ändring och temporär ändring av kommunindelingslagen 28.6.2013, 478/2013,

medförde) skulle alla kommuner i landet senast 30.11.2013 anmäla till finansministeriet med vilken eller vilka kommuner de utredde en kommunsammanslagning. Vad metropolområdet beträffar inleddes kommunindelingsutredningar för Mellersta Nyland, för Östra Nyland och för Esbo, Grankulla, Kyrkslätt och Vichtis. Helsingfors stad och Vanda stad deltog inte i utredningarna.

I regeringens strukturpolitiska program 29.8.2013 anges det att metropolrådets konkurrenskraft säkerställs, segregation förhindras och markanvändnings-, boende- och trafikplaneringen och förverkligandet av denna effektiviseras genom kommunsammanslagningar i området och genom sammansättande av en metropolförvaltning till stöd för detta. Finansministeriet tillsatte 4.10.2013 en arbetsgrupp för beredning av lagstiftning om metropolförvaltningen.

Finansministeriet ansåg 8.10.2013 att en tillfredsställande kommunstrukturlösning utifrån metropolrådets helhetsintresse inte skulle komma till stånd utan en särskild kommunindelingsutredning för städerna Esbo, Helsingfors, Grankulla, Kervo och Vanda, för kommunerna Kyrkslätt, Sibbo och Tusby och eventuellt för kommunen Vichtis. Med beaktande av utredningskriterierna i 4 e § i kommunstrukturlagen, förhandsutredningens förslag om utredningsalternativ och de kommunindelingsutredningar som kommunerna själva inlett ansåg finansministeriet det vara motiverat att genomföra en kommunindelingsutredning framförallt med avseende på Helsingfors stad och Vanda stad, som inte är med i kommunernas frivilliga utredningar.

Stadsstyrelsen tillstyrkte 11.11.2013 (1201 §) att finansministeriet skulle tillsätta en särskild kommunindelingsutredning i enlighet med utkastet till utredningsbestämmelser, vilket var ute på remiss, och att det skulle genomföras en kommunindelingsutredning där staden deltar.

Hur kommunindelingsutredningen genomförts

Finansministeriet beslutade 9.12.2013 att ministeriet med stöd av 15 § i kommunstrukturlagen skulle bestämma att en särskild kommunindelingsutredning skulle genomföras för städerna Esbo, Helsingfors, Grankulla, Kervo och Vanda och för kommunerna Kyrkslätt, Sibbo, Tusby och Vichtis.

Stadsstyrelsen antecknade 7.1.2014 (10 §) finansministeriets beslut att en särskild kommunindelingsutredning skulle genomföras och kommunindelingsutredare tillsättas.

Stadsstyrelsen utsåg 17.2.2014 (210 §) företrädare i en uppföljningsgrupp för den särskilda kommunindelingsutredningen. Utredningsgruppen tillsatte uppföljningsgruppen som förhandlingsorgan. Den bad att de berörda städerna/kommunerna skulle företrädas av stads/kommunfullmäktiges ordförande, stads/kommunstyrelsens ordförande och stads/kommundirektören. Om en stad/kommun ansåg det nödvändigt för att säkra en tillräcklig representation kunde också 1–2 andra ledande förtroendevalda utses. Helsingfors stad företrädades i uppföljningsgruppen av stadsfullmäktiges ordförande Mari Puoskari, stadsstyrelsens ordförande Tatu Rauhamäki, stadsdirektör Jussi Pajunen, ordföranden för Sannfinländarnas fullmäktige-grupp Harri Lindell, ordföranden för Svenska Folkpartiets fullmäktige-grupp Björn Månsson, stadsfullmäktigeledamoten Tarja Tenkula och stadsfullmäktigeledamoten Silvia Modig. Stadsfullmäktigeledamoten Maija Anttila ersatte Tarja Tenkula 1.12.2014 (stadsstyrelsen 1.12.2014, 1268 §).

Uppföljningsgruppen för kommunindelingsutredningen hade fem möten 4.3–5.12.2014.

En kommundirektörsarbetsgrupp tillsattes efter att de preliminära riktlinjerna i utredningen hade offentliggjorts. Dess uppgift var att under kommunindelingsutredarnas ledning medverka i arbetet på ett utkast till sammanslagningsavtal.

Kommunindelingsutredarna hade som stöd ett tjänsteinnehavarnätverk som bistod dem med lokal sakkunskap i fråga om helheter som hänförde sig till nätverket. Nätverket skulle bidra till att utredarna fick behövlig information och möjliggöra en adekvat dialog mellan utredarna och kommunorganisationerna vid beredningen av utredningen.

Till medlemmar i tjänsteinnehavarnätverket kallades en sakkunnig från varje kommun för följande sju områden: kommunal ekonomi; markanvändning, boende, trafik och miljö; bildning; social- och hälsovård; personal; demokrati; konkurrenskraft. En workshop ordnades för nätverket 14.2.2014, och dessutom kallade kommunindelingsutredarna olika grupper inom nätverket till arbetsmöten. Helsingfors stad företrädades av anställda vid stadskansliet, stadsplaneringskontoret, fastighetskontoret, utbildningsverket och social- och hälsovårdsverket. Det var i regel fråga om verks-, avdelnings- och enhetschefer inom de ovannämnda sektorerna.

Sammanslagningsutredningen bereddes i samråd med företrädare för kommunernas personal. Personalfrågor med anknytning till

utredningen bereddes av en personalarbetsgrupp med företrädare för huvudavtalsorganisationen (sex företrädare) och arbetsgivarsidan (personaldirektören) från varje kommun. Personalarbetsgruppen valde också en egen företrädare i uppföljningsgruppen. Kommunindelningsutredarna diskuterade med personalarbetsgruppen under olika faser av utredningen och redogjorde då för hur utredningsprocessen framskridit.

Kommunindelningsutredarna hade också en visionsgrupp som stöd. Denna var en informell expertgrupp med uppgift att stödja och utmana utredarna i deras arbete. Syftet var att genom expertisen hos medlemmarna i visionsgruppen väcka samhällsdebatt om metropolområdets framtid med fokus på både problem och möjligheter.

Kommunindelningsutredarna ordnade informations- och diskussionsmöten för invånarna och gav dem tillfälle att föra fram sina idéer och synpunkter. Möten hölls i de olika kommunerna i utredningsområdet.

Två möten hölls i Helsingfors. En metropoldebatt för allmänheten ordnades på Medietorget i Sanomahuset 14.8.2014. Företrädare för stadens förtroendevalda deltog i panelen.

Ett möte för allmänheten ordnades på centret Iiris i Östra centrum 16.10.2014. Företrädare för stadens förtroendevalda deltog i diskussionen. Mötet sändes direkt över internet, på Helsingforskanalen.

Två informationsmöten om hur utredningen framskridit ordnades för stadsfullmäktige, 9.4.2014 och 22.10.2014. Kommunindelningsutredarna presenterade utredningen, företrädare för finansministeriet presenterade metropollagarbetsgruppens halvtidsrapport, och biträdande stadsdirektören för social- och hälsovårdsväsendet presenterade social- och hälsovårdsreformen vid det första mötet. Vid det andra redogjorde utredarna för hur utredningen framskridit. Båda mötena sändes direkt över internet, på Helsingforskanalen.

Den ursprungliga tidsfristen för den särskilda kommunindelningsutredningen gick ut 31.10.2014. Kommunindelningsutredarna föreslog 25.9.2014 att fristen skulle förlängas och motiverade detta med tidsplanerna för andra utredningar och för lagstiftningsprojekt och med omfattningen på arbetet. Finansministeriet beslutade 21.10.2014 förlänga fristen för utredningen och utredarna till 30.11.2014.

Utredarnas framställning 5.12.2014

Kommunindelningsutredarnas utredning blev färdig 5.12.2014. Utredningsmaterialet består av en utredningsrapport, en framställning från utredarna och ett sammanslagningsavtal. Materialet finns på finska i bilagorna 1–3 till detta ärende på föredragningslistan och på svenska i bilagorna 4–6. Ett meddelande till medierna utgör bilaga 7 och diamaterial bilaga 8. En rapport om ICT- förändringsstöd är en av de övriga bilagorna.

Angående innehållet i kommunindelningsutredares förslag gäller enligt 16 § i kommunstrukturlagen i tillämpliga delar det som i 6 och 12 § föreskrivs om flera kommuners gemensamma framställning. Bestämmelser om sammanslagningsframställningens innehåll finns i 6 § och bestämmelser om innehållet i och beredningen av framställningen i 12 §.

Vissa detaljer i utredningsrapporten tas upp mer ingående nedan.

Sammanslagningsavtalet har i enlighet med kommunstrukturlagen det behövliga innehållet i tillämpliga delar.

Vissa detaljer i sammanslagningsavtalet tas upp mer ingående nedan.

Rapport om kommunindelningsutredningen

Utredningen har resulterat i en rapport: Särskild kommunindelningsutredning för metropolområdets nio kommuner. Kommunerna är Esbo, Helsingfors, Grankulla, Kervo, Kyrkslätt, Sibbo, Tusby, Vanda och Vichtis.

De strategiska målen för den framtida metropolen Helsingfors 2030 har preciserats på följande sätt:

1. Att trygga servicen när de offentliga resurserna minskar
2. En socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar metropol
3. Förhållanden som garanterar internationell konkurrenskraft
4. Ett metropolområde med en balanserad och funktionell samhällsstruktur

Utredningsrapporten är tredelad. Den första delen innehåller en omfattande genomgång av nuläget och utvecklingsutsikterna för de nio kommunerna i utredningsområdet. Den andra delen innehåller motiveringarna till riktlinjerna. Där projiceras de strategiska målen mot kommunstrukturen med hjälp av tolv kriterier i frågeform. I den tredje delen skisseras en bild av den nya kommunen, metropolstaden. På strateginivå förenar metropolstaden kärnområdet i regionen, samtidigt

som staden struktureras till hemstäder som anpassas till invånarnas livsmiljöer. Service- och beslutsfattandestrukturen på två plan, ekonomin, förvaltningen, personalen, invånarnas möjligheter till deltagande och påverkan och de språkliga rättigheterna utgör de väsentliga aspekterna i granskningen. I slutledningarna gällande aspekterna beskrivs för- och nackdelarna i en förändring av kommunstrukturen. Framställningen till ett sammanslagningsavtal som gäller Esbo, Helsingfors, Grankulla, Sibbo och Vanda baserar sig på de aspekter som presenteras i den tredje delen av utredningen.

En rapport om ICT-förändringsstöd för metropolstaden utgör en separat bilaga. Experter från Helsingfors, Grankulla och Vanda deltog i arbetet på rapporten, och Gofore Oy var konsult.

Del I i utredningsrapporten innehåller en omfattande beskrivning av den gemensamma omvärlden för kommunerna i metropolområdet med fokus på den internationella konkurrenskraften, samhällsstrukturen, bostadsmarknaden och befolkningen. Nuläget i kommunerna granskas vad förvaltningen, ekonomin och servicen beträffar. Dessutom granskas ICT, kommunernas samverkan, personalen, invånarnas möjligheter till deltagande och påverkan, närdemokratin och de språkliga rättigheterna.

Del II i utredningsrapporten innehåller på granskningen baserade grunder för förslaget till kommunstruktur från tre synpunkter: (1) för att trygga välfärdstjänsterna behöver man samla resurserna, (2) allt utgår från metropolrådets helhetsintresse, och (3) kommunsammanslagningar möjliggör modernisering av hela förvaltningssystemet och -kulturen.

Del II omfattar tolv kriteriefrågor, och svaren motiverar förslaget i enlighet med kommunstrukturlagen.

Del III i utredningsrapporten handlar om principerna för den nya metropolstaden när det gäller struktur, ekonomi, förvaltning, personal, möjligheter till deltagande och påverkan och språkliga rättigheter. Dessutom granskas kommunsammanslagning i förhållande till samverkan mellan kommunerna och till behovet av en metropolförvaltning.

Metropolstadens flerkärniga stadsstruktur är i överensstämmelse med det gällande strategiprogrammet, där följande ingår:
"Stadsdelscentrumen stärks genom mångsidigt kompletteringsbyggande och förnyelse i stadsmiljön. Tvärgående kollektivtrafik prioriteras, likaså nya verksamhetskluster som denna trafik möjliggör." Enligt rapporten ingår beredning av metropolstadens

interna struktur i verkställandet av sammanslagningsavtalet och ankommer på sammanslagningsstyrelsen.

Vad social- och hälsovårdstjänsterna beträffar hänvisas det i rapporten till en tidigare fas i reformen (före regeringens proposition 4.12.2014). Det planerades då att produktionsansvaret också skulle kunna finnas hos en ansvarskommun. Denna del av rapporten är föråldrad.

Om en metropolstad bildas blir kommunerna färre i social- och hälsovårdsområdet och området för produktion av social- och hälsovårdstjänster, vilket förbättrar ägarstyrningen i samkommunerna inom social- och hälsovården. Grunderna för bättre ekonomiska förutsättningar för metropolstaden att få tjänsterna finansierade är fortfarande desamma.

Kostnadsnivån i den nya kommunen beräknas i ekonomidelen utifrån kostnadsnivåerna i Esbo, Helsingfors och Vanda. De eventuellt av kommunstrukturen beroende nettokostnaderna i den sammanslagna stadens driftsekonomi beräknas bli ca 2,7 miljarder euro i 2013 års nivå. Den nya kommunens kostnader blir ungefär lika stora som Esbo stads och Helsingfors stads (skillnad 31 miljoner euro). Skillnaden kan enligt utredningen inte anses vara betydande. Beräknade utifrån kostnadsnivån i Vanda blir kostnaderna 515 miljoner euro, nästan 20 %, lägre.

Kommunsammanslagningen ger enligt rapporten möjlighet både att förnya sätten att producera tjänster och att öka produktiviteten. Helsingfors stads och Esbo stads relativt höga kostnadsnivå i vissa uppgifter kan tyda på en anpassningspotential som skulle kunna utnyttjas vid anpassning av metropolstadens ekonomi.

ICT-funktionerna granskas relativt ingående i rapporten. Granskningen skapar en grund för fortsatt beredning.

Beräkningarna över nuläget i fråga om antalet anställda hos metropolstaden och den granskade förändringen i personalbehovet t.o.m. år 2029 utgör en grund för personalplaneringen för metropolstaden.

De i rapporten angivna principerna för deltagande och påverkan är i stort sett i överensstämmelse med åtgärderna i stadens gällande strategiprogram.

I fråga om närdemokratin nämns invånarnas delområdesorgan med uppgift att svara för tillhandahållandet av närservice på sitt område och utveckling av närmiljön. Den beredning som har att göra med delområdesorgan sker inom ramen för den gällande lagstiftningen.

Vad de språkliga rättigheterna beträffar framhålls det att en tredjedel av landets svenskspråkiga befolkning bor i metropolstaden. Detta innebär bättre möjligheter att samla och koordinera tjänsterna för svenskspråkiga. Att tillhandahålla tjänster för invånare med främmande modersmål underlättas också i fråga om små språkgrupper genom att tjänster integreras och digitaliseras i hela metropolstaden.

Enligt rapporten innebär bildandet av metropolstaden att behovet av en separat metropolförvaltning minskar. Merparten av de problem som man försöker lösa med en metropolförvaltning kan lösas inom den nya kommunen och med avtalsbaserat samarbete med grannkommunerna.

Sammanslagningsavtal baserat på kommunstrukturlagen

En komprimerad beskrivning av innehållet i sammanslagningsavtalet följer nedan kapitelvis.

Det centrala innehållet (kapitel 1) i sammanslagningsavtalet är att Esbo stad, Helsingfors stad, Grankulla stad, Vanda stad och Sibbo kommun upplöses 31.12.2016 och går samman genom bildande av en ny kommun som inleder verksamheten 1.1.2017. Till finansministeriet görs därtill en framställning om att ministeriet ska tillsätta en särskild kommunindelningsutredning för att utreda förutsättningarna för fogande av den sydligaste delen av Tusby till den nya kommunen.

Sammanslagningens syfte (kapitel 2) är att skapa en livskraftig, regionalt enhetlig, socialt hållbar och till samhällsstrukturen funktionell kommun som kan trygga invånarnas välfärdstjänster, där invånarna kan påverka genom stark självstyrelse och som genom att den är huvudstad kan ta sitt ansvar för Finlands internationella konkurrenskraft.

Den nya kommunen är flerkärnig och indelas i stadscentrumbaserade serviceområden. Beslut om serviceområdena fattas i sammanslagningsprocessen. Kommunens fullmäktige delegerar beslutanderätt till regionala beslutsorgan som svarar för närservicen inom sitt område enligt fullmäktiges riktlinjer.

Bildandet av den nya kommunen har följande primära strategiska mål: 1) att trygga servicen när de offentliga resurserna minskar, 2) en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar huvudstad, 3) förhållanden som garanterar internationell konkurrenskraft och 4) ett metropolområde med balanserad och funktionell samhällsstruktur.

Stadens strategiprogram innehåller inga riktlinjer för regionala beslutsorgan, men där betonas att demokratin och delaktigheten ska stärkas.

Kapitel 3 gäller förutsättningarna för en ändring i kommunindelningen. Dessa ingår i 4 § i kommunstrukturlagen.

Enligt kapitel 4 (Bildande av den nya kommunen) blir den nya kommunens namn Helsingfors. Sammanslagningsstyrelsens uppgifter och styrelsens sammansättning inklusive politiska maktförhållanden slås fast i kapitlet. Helsingfors tilldelas 15 av de 30 platserna. En beredningsgrupp bestående av de nuvarande fem kommunernas kommundirektörer svarar för beredningen i sammanslagningsstyrelsen. Styrelsen beslutar om sin föredragande.

Kapitel 5 (Principer för den nya kommunens samhällsstruktur) handlar om flerkärnighet, förtätning, utveckling av gång-, cykel- och kollektivtrafiken och förbättring av tvärförbindelserna. Principerna främjar målen i klimatstrategin och målet koldioxidneutralitet.

Kapitel 6, som handlar om förvaltningen och ledningssystemet i den nya kommunen, är indelat i punkterna Koncernstruktur, ICT-verksamhet, Förtroendeorganisation, Närdemokrati och Kommundirektörernas ställning i den nya kommunen. Med tanke på att det är kommunalval om ett par år och en ny kommunallag är under beredning torde den nya fullmäktigeperioden börja och det nya fullmäktiges verksamhet inledas 1.6.2017. Fullmäktige i de samgående kommunerna (sammanlagt 153 ledamöter) slås samman för tiden 1.1–31.5.2017. Det första nya fullmäktige får 101 ledamöter. Första stadsstyrelsen får 19 ledamöter.

Läget i fråga om arbetet på den nya kommunallagen nämns i punkten Närdemokrati i avtalet. Vid beredningen rörande närdemokrati beaktas 36 § i regeringens proposition med förslag till kommunallag. Paragrafen innehåller bestämmelser om delområdesorgan: "Fullmäktige kan tillsätta nämnder eller direktioner för att främja påverkansmöjligheterna för invånarna i ett delområde i kommunen." Det pågår också en lagberedning som ska möjliggöra direkt val av kommundelsfullmäktige i samband med kommunalval.

Sammanslagningsstyrelsens uppgift är att bereda valet av delområdesorgan inom ramen för gällande lagstiftning med målet att ge invånarna starkast möjliga närdemokrati. Om kommundelsnämnderna/-fullmäktige består av t.ex. 19 ledamöter och antalet nämnder/fullmäktige är 15–20 blir det totalt 285–380 ledamöter.

Frågan om delegering av beslutanderätt till regionala beslutsorgan (punkt 2.3) och frågan om kommundelsfullmäktige (punkt 6.4.1) kan beredas och avgöras först efter att lagstiftningen i saken blivit färdig.

Delområdesorganens behörighet, uppgifter och sammansättning och valet av organ i den nya kommunen påverkas inte bara av den nya kommunallagen utan också av social- och hälsovårdsreformen och den eventuella metropolförvaltningen.

Kapitel 7 (Personalförvaltning) omfattar anställningsskydd, harmonisering av lönesystemen och ett övergångsskede. Personalen har på basis av 29 § i kommunstrukturlagen ett sådant uppsägningsskydd att den inte kan sägas upp av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker på fem år, före 31.12.2021. Avsikten är att löneharmoniseringen ska genomföras före detta datum.

Uppsägningsskyddet är i överensstämmelse med kommunstrukturlagen.

Kapitel 8 (Principer för servicen) är indelat i punkterna Allmänna principer, Närservice och centraliserade tjänster och Social- och hälsovård. Till de allmänna principerna hör att bästa praxis och utvecklingspotentialen ska utnyttjas, att kostnadseffektiva tjänster ska tas i bruk, att tillgängliga och kvalitativa tjänster ska tryggas, att förebyggande verksamhet ska prioriteras och att kundorientering ska genomföras. Med tanke på en hållbar ekonomi är målet att tillhandahålla tjänsterna betydligt förmånligare än på den nuvarande kostnadsnivån. Social- och hälsovårdstjänsterna för svenskspråkiga samlas under en ledning på den nya kommunens stadsnivå. Sammanslagningsstyrelsen beslutar om utveckling av servicenäten och fastställande av närservice och centraliserade tjänster. Punkten Social- och hälsovård handlar om läget i vårdreformen.

Alternativen i social- och hälsovårdsreformen har delvis förändrats. Regeringen lämnade sin proposition med förslag till lag om ordnandet av social- och hälsovården 4.12.2014, en dag innan kommunindelningsutredarna kom med sin framställning, som är daterad 5.12.2014. Sammanslagningsavtalet kan trots detta godkännas i den föreslagna formen eftersom konsekvenserna av vårdreformen måste bedömas separat i sammanslagningsprocessen.

Kapitel 9 (Den nya kommunens ekonomi) handlar om ett övergångsskede, användningen av sammanslagningsunderstöd, förändringen i statsandelar och principer för hantering av den nya kommunens ekonomi. Huvudprincipen är en kommunal ekonomi i balans. För att produktiviteten ska öka optimeras servicenäten, dubbelarbete inom förvaltning och serviceproduktion elimineras och serviceprocesserna utvecklas. Kommunernas nuvarande produktivetsprogram och stabiliseringsplaner utnyttjas. Resursanvändningen bygger på att besparingspotentialen baserad på

kostnadsprognoserna utnyttjas. Vad besparingspotentialen beträffar hänvisas det till kalkyler i utredningsrapporten.

I kapitel 10 (Andra arrangemang vid sammanslagningen) behandlas effekter på den ömsesidiga samverkan mellan de kommuner som går samman, harmonisering av stadgor och avgifter, sammanslutningarnas och stiftelsernas hemorter, uppföljning av sammanslagningen och ändring av sammanslagningsavtalet.

Anmärkningar

Följande ingår i 7 § i kommunstrukturlagen: "Kommunstyrelsen ska dessutom ge kommuninvånarna och andra som anser att saken berör dem möjlighet att framställa anmärkningar om förslaget till sammanslagningsframställning. Anmärkningarna ska framställas inom 30 dagar från det att möjligheten att framställa anmärkningar har kungjorts på det sätt som kommunala tillkännagivanden offentliggörs i kommunen. Kommunstyrelsen avger ett utlåtande om anmärkningarna och lägger fram förslaget om sammanslagning av kommunerna för fullmäktige."

Kommunindelningsutredarna rekommenderade att hörandena skulle inledas 16.12.2014 i samtliga kommuner.

En kungörelse publicerades 16.12.2014 på stadens internetsidor och i annonsorganen och sattes samtidigt upp på registratorskontorets anslagstavla. Framställningen om en ändring i kommunindelningen med därtill hörande material var framlagd 16.12.2014–15.1.2015 på registratorskontoret och utlagd på internet på adressen www.hel.fi/kommunindelningsutredningen.

Två anmärkningar framställdes inom utsatt tid, före 15.1.2015 kl. 16. Den ena som framställde en anmärkning säger sig vara från Borgå och föreslår ändringar i utredningsområdet, och den andra vill att sammanslagningsframställningen inte ska godkännas.

Anmärkningarna finns i en bilaga till detta ärende på föredragningslistan.

Kommunindelningsutredningens samband med olika reformer

Till regeringens kommunreform och strukturpolitiska program hör att en ny kommunallag är aktuell, social- och hälsovården reformeras och en metropolförvaltning bereds. Regeringen har redan lämnat propositioner med förslag till kommunallag och lag om ordnandet av social- och hälsovården. Beslut väntas i början av år 2015. Vad en

metropolförvaltning beträffar var ett utkast till regeringsproposition ute på remiss. Det är fråga om ett tjänstemannaförslag.

Kommunindelingsutredarnas framställning om godkännande av sammanslagningsavtalet baserar sig på den gällande kommunallagen. Utredarna redogör tillräckligt noggrant för hur den nya kommunallagen påverkar bildandet av en ny kommun. Beredningen och beslutsfattandet sker i fråga om avvikelserna mellan den gällande och den nya kommunallagen efter att den nya lagen blivit stadfäst. Det är positivt om den nya kommunallagen gör att nästa fullmäktigeperiod börjar först i juni 2017 eftersom mer tid då fås för arbetet med att bereda bildandet av den nya kommunen och med att planera och starta verksamheten.

Social- och hälsovårdsreformen, som fortfarande är under beredning, har delvis redan behandlats i det ovanstående. Reformen eliminerar inte behovet av en ny kommunstruktur i metropolområdet. Även om reformen genomförs måste kommunerna på basis av kommunstrukturlagen ha funktionella och ekonomiska förutsättningar att svara för ordnandet och produktionen av service. Kommunerna ska finansiera social- och hälsovårdstjänsterna också i den nya social- och hälsovårdsstrukturen. Dessutom har den föreslagna nya kommunen efter vårdreformen större förutsättningar jämfört med den nuvarande kommunstrukturen att förbättra servicen eller levnadsförhållandena för invånarna i området, verksamhetsmöjligheterna för näringarna i området och samhällsstrukturens funktionsduglighet i området.

En ändring i kommunstrukturen i metropolområdet främjar ägarstyrningen och möjligheterna att genomföra demokrati i social- och hälsovårdstjänsterna efter vårdreformen. Tack vare att antalet kommuner är mindre i social- och hälsovårdsområdet och området för produktion av social- och hälsovårdstjänster underlättas ägarstyrningen i samkommunerna. Att kommunerna är färre gör vidare att demokratin ökar, vilket beror på att ett enskilt kommunfullmäktige har större styrmakt.

Staden kan godkänna det föreslagna avtalet om kommunsammanslagning trots att beslut inte fattats om social- och hälsovårdsreformen. Detta är möjligt tack vare att båda alternativen ger förutsättningar för en ändring i kommunindelningen. Att bereda bildandet av en ny kommun utifrån vårdreformen är administrativt en mycket mindre utmaning än det redan planerade. Dessutom avviker den nya kommunen inte i väsentlig grad från nuvarande Helsingfors vad storleken på ekonomin och personalantalet beträffar. Den nya kommunens uppgiftsområde blir betydligt mindre utan social- och hälsovårdstjänsterna. Om reformen inte genomförs gör

kommunsammanslagningen att tjänsterna kan ordnas och produceras utifrån ett större befolkningsunderlag.

Vad en metropolförvaltning beträffar var ett utkast till regeringsproposition ute på remiss. Enligt finansministeriets begäran om utlåtanden finns det ännu inga riktlinjer på politisk nivå.

Processens förlopp

Följande ingår i 16 § i kommunstrukturlagen:

"Om fullmäktige i samtliga kommuner som berörs av ändringen godkänner kommunindelningsutredarens förslag, gör kommunerna en gemensam framställning om ändring i kommunindelningen till ministeriet i överensstämmelse med utredarens förslag.

Om fullmäktige i en eller flera kommuner som berörs av ändringen inte godkänner kommunindelningsutredarens förslag till ändring i kommunindelningen, tillställer utredaren ministeriet sitt förslag till ändring i kommunindelningen och fogar till det utlåtandena om utredarens förslag från fullmäktige i de kommuner som berörs av ändringen. Samtidigt kan utredaren föreslå för ministeriet att en kommunal folkomröstning enligt 30 § i kommunallagen ordnas om utredarens förslag till sammanslagning av kommunerna.

Föreslår utredaren att en folkomröstning ska ordnas, kan ministeriet bestämma att en folkomröstning ska ordnas i den kommun eller i de kommuner där fullmäktige inte godkände kommunindelningsutredarens förslag om sammanslagning av kommunerna.

Kostnaderna för genomförandet av utredningen och för kommunala folkomröstningar som ministeriet bestämmer om, betalas av statens medel."

Punkt 4.3 i sammanslagningsavtalet har följande lydelse: "Övergången till den nya kommunen sker stegvis mellan sammanslagningsbesluten i kommunernas fullmäktige och sammanslagningstidpunkten i enlighet med en plan som bereds av sammanslagningsstyrelsen."

I korthet

Rapporten om den särskilda kommunindelningsutredningen innehåller tillräckliga och motiverade uppgifter om hurdan kommunstrukturen i metropolområdet är tänkt att bli.

Kommunindelningsutredarnas förslag till sammanslagningsavtal mellan Esbo stad, Helsingfors stad, Grankulla stad, Vanda stad och Sibbo

11.03.2015

Kj/7

kommun skapar en grund för bildandet av en ny kommun och inledandet av sammanslagningsprocessen.

Den föreslagna nya staden och principerna för bildandet av denna är i överensstämmelse med tidigare utlåtanden från stadsstyrelsen och med strategiska riktlinjer godkända av stadsfullmäktige.

Stadsstyrelsen föreslår att stadsfullmäktige ska besluta godkänna det sammanslagningsavtal mellan Esbo stad, Helsingfors stad, Grankulla stad, Vanda stad och Sibbo kommun som baserar sig på 8 § i kommunstrukturlagen och som beretts i samband med den särskilda kommunindelningsutredningen för metropolområdet.

Om fullmäktige i de andra städer och den kommun som omfattas av sammanslagningsavtalet godkänner avtalet, kommer stadsstyrelsen att starta beredningen av sammanslagningen i enlighet med riktlinjerna i avtalet och i samarbete med stadsstyrelserna och kommunstyrelsen i fråga.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marko Karvinen, strategichef, telefon: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Kuntajakoselvittäjien esitys 5.12.2014
- 2 Selvitysraportti: Metropolialueen yhdeksän kunnan erityinen kuntajakoselvitys
- 3 Yhdistymissopimus: Metropolialueen erityinen kuntajakoselvitys: Kuntarakennelain 8 §:n mukainen yhdistymissopimus
- 4 Förslaget
- 5 Utredningsrapporten
- 6 Sammanslagningsavtalet
- 7 Tiedote
- 8 Esittelydiat
- 9 ICT-muutostuki – raportti
- 10 Kuulutus
- 11 Huomautukset
- 12 Henkilöstötoimikunnan lausunto

Utdrag

Utdrag

Valtiovarainministeriö

Kuntajakoselvittäjät

Espoon kaupunki,

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kunnallisvalitus, valtuusto

Förslagstext

Kunnallisvalitus, valtuusto

Förslagstext

11.03.2015

Kj/7

Hallintokeskus Sipoon kunta	Kunnallisvalitus, valtuusto Förslagstext
Tuusulan kunta	Kunnallisvalitus, valtuusto Förslagstext
Kauniaisten kaupunki	Kunnallisvalitus, valtuusto Förslagstext
Vantaan kaupunki	Kunnallisvalitus, valtuusto Förslagstext
Huomautuksen antajat	Kunnallisvalitus, valtuusto Förslagstext Kunnallisvalitus, valtuusto

För kännedom

Kaupunginkanslia

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.03.2015 § 222

HEL 2013-012903 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

1

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä metropolialueen erityisessä kuntajakoselvityksessä valmistellun kuntarakennelain 8 §:n mukaisen yhdistymissopimuksen Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kaupunkien sekä Sipoon kunnan välillä.

2

Kaupunginvaltuusto toteaa perusteluinaan kuntajakoselvittäjien esityksestä seuraavaa:

Kuntajakoselvittäjien raportissa ja yhdistymissopimuksessa on esitetty riittävät perustelut kuntajaon muuttamisen tarpeesta ja selvitetty miten kuntarakennelain 4 §:ssä säädetyt kuntajaon edellytykset täyttyvät.

Selvitysraportti vastaa pääosin Helsingin kaupungin näkemystä kuntajaon muuttamisen tarpeesta. Ehdotus uudeksi kuntarakenteeksi ja uuden metropolikaupungin periaatteet vastaavat pääpiirteissään kaupungin näkemystä uuden kunnan perustamisen periaatteista ja järjestelyistä.

Yhdistymissopimus sisältää kaupungin näkökulmasta riittävät linjaukset ja yksityiskohdat yhdistymisestä päättämiseksi.

Yhdistymissopimuksessa määritellään keskeiset uuden kunnan perustamiseen liittyvät asiat.

Esityksen mukainen kuntajaon muutos ja kuntien yhdistyminen on suomalaisessa kuntakentässä laajuudessaan suuri. Muualla maassa tehtyjen kuntauudistusten perusteella yhdistettävien kuntien koko ei kuitenkaan muodosta erityistä poikkeusta yhdistymisprosessiin. Myös maan suurimmilla kaupunkiseuduilla on tehty onnistuneita kuntien yhdistämiä (esim. Kouvola, Oulu).

Yhdistymisprosessin kokoluokkaa pienentää merkittävästi kansallisen sote-uudistuksen toteuttaminen samanaikaisesti. Sote-uudistuksen toteutuessa hallituksen esityksen mukaisella tavalla ja sote-palvelujen henkilöstön siirtyessä pois kunnista kuntien talousarviot ja henkilöstömäärä lähes puolittuvat. Yhdistymissopimuksella muodostettava uusi kunta olisi siis henkilöstömäärältään nykyisen Helsingin kaupungin kokoluokkaa. Näin ollen sote-uudistuksen toteutuessa ei tässä kuntien yhdistymisessä syntyisi erityisen suurta organisaatiota.

Uuden kunnan muodostamisen strategiset päätavoitteet ovat yhdensuuntaiset kaupungin strategiaohjelman 2013–2016 ja sen sisältämän vision kanssa.

Uuden kunnan yhdyskuntarakenteen periaatteet ovat yhdensuuntaiset kaupungin strategiaohjelman 2013–2016 tavoitteiden ja toimenpiteiden kanssa.

On perusteltua, että yhdistymishallituksen tehtävänä on valmistella alueellisten toimielinten valintaa voimassaolevan lainsäädännön puitteissa, tavoitteena erilaisten asukkaiden osallistumismallien toteuttaminen.

Palveluiden yleiset periaatteet ovat pääosin yhdenmukaiset kaupungin strategiaohjelman 2013–2016 tavoitteiden ja toimenpiteiden kanssa.

Taloudenhoidon periaatteet ovat kansallisten julkisen talouden tavoitteiden ja kaupungin strategiaohjelman mukaiset.

Yhdistymissopimus on hyväksyttävissä ilman muutoksia.

Kaupunginvaltuusto toteaa lisäksi, että kaupunki on tarvittaessa valmis järjestämään yhdistymisasiasta kunnallisen kansanäänestyksen.

Käsittely

11.03.2015

Kj/7

02.03.2015 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Vastaehdotus:

Osku Pajamäki: Muutetaan päätösehdotus kuulumaan seuraavasti:

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

1

Kaupunginvaltuusto päättää hylätä metropolialueen erityisessä kuntajakoselvityksessä valmistellun kuntarakennelain 8 §:n mukaisen yhdistymissopimuksen Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kaupunkien sekä Sipoon kunnan välillä.

2

Kaupunginvaltuusto toteaa perusteluinaan kuntajakoselvittäjien esityksestä seuraavaa:

Kuntajakoselvittäjien raportissa ja yhdistymissopimuksessa ei ole esitetty riittäviä perusteluja kuntajaon muuttamisen tarpeesta eikä ole selvitetty, miten kuntarakennelain 4 §:ssä säädetyt kuntajaon edellytykset täyttyvät.

Selvitysraportti ei vastaa Helsingin kaupungin näkemystä kuntajaon muuttamisen tarpeesta. Ehdotus uudeksi kuntarakenteeksi toisi Suur-Helsinkiin kokonaan uuden kaupunginosahallinnon, jossa kaupunginosat kuitenkin olisivat väestömäärältään keskisuuren suomalaisen kaupungin, esimerkiksi Lahden kokoisia eivätkä siten täyttäisi nykyaikaisen lähidemokratian vaatimuksia. Samalla laajemman metropolialueen kysymykset jäisivät vaille niistä vastaavaa tahoja, jonka muodostumiselle ylivoimaisen suureksi koettu Suur-Helsinki päinvastoin toisi lisää esteitä.

Yhdistymissopimus ei sisällä kaupungin näkökulmasta riittäviä linjauksia eikä yksityiskohtia yhdistymisestä päättämiseksi.

Esityksen mukainen kuntajaon muutos ja kuntien yhdistyminen on suomalaisessa kuntakentässä laajuudessaan suuri mutta yhtäältä ei silti kata todellista työssäkäyntialuetta ja toisaalta vaatii uuden hallintotason muodostamista.

Eduskunnassa valmistellaan parhaillaan sote-lainsäädännön uudistusta, joka poikkeaa täysin kuntajakoselvittäjien työn aikaisesta viiden valtakunnallisen sote-alueen eriytetystä tilaaja-tuottajamallista. Uusi malli perustuu paljon pienemmille, yhdistetyille järjestämis- ja tuottajaorganisaatioille, jotka ovat kuntayhtymiä, ja rakentuu pitkälti sairaanhoitopiirien ympärille. Sen vaikutuksia kuntien henkilöstöön ja

11.03.2015

Kj/7

suhdetta esitettyyn Suur-Helsinkiin on tässä vaiheessa mahdotonta arvioida.

Uuden kunnan muodostamisen strategiset päätavoitteet ovat yhdensuuntaiset kaupungin strategiaohjelman 2013–2016 ja sen sisältämän vision kanssa. Päätavoitteet ja visio on kuitenkin esitetty niin yleisellä tasolla, ettei niillä voida perustella Suur-Helsingin perustamista.

Uuden kunnan yhdyskuntarakenteen periaatteet ovat yhdensuuntaiset kaupungin strategiaohjelman 2013–2016 tavoitteiden ja toimenpiteiden kanssa. Tavoitteet ja toimenpiteet on kuitenkin esitetty niin yleisellä tasolla, ettei niillä voida perustella Suur-Helsingin perustamista.

Asukazosallistumisen ja lähidemokratian menetelmiä on kaupungeissa kehitettävä kuntaliitoksista riippumatta.

Palveluiden yleiset periaatteet ovat pääosin yhdenmukaiset kaupungin strategiaohjelman 2013–2016 tavoitteiden ja toimenpiteiden kanssa. Tavoitteet ja toimenpiteet on kuitenkin esitetty niin yleisellä tasolla, ettei niillä voida perustella Suur-Helsingin perustamista.

Taloudenhoidon periaatteet ovat kansallisten julkisen talouden tavoitteiden ja kaupungin strategiaohjelman mukaiset. Espoon, Kauniaisten, Vantaan ja Helsingin taloudenhoidon periaatteet perustuvat hyvin erilaisiin lähtökohtiin, ja osittain tästäkin syystä on tiedossa, etteivät ne ole halukkaita liittymään Helsinkiin.

Yhdistymissopimus ei ole hyväksyttävissä.

Kaupunginvaltuusto toteaa lisäksi, että tietojen puutteellisuuden ja vailla tosiasioihin perustuvia vaihtoehtovertailuja ei ole edellytyksiä järjestää Suur-Helsinkiä koskevaa kunnallista kansanäänestystä.

Kannattaja: Terhi Peltokorpi

Äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Jäsen Pajamäen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen mukaan

Jaa-äännet: 9

Veronika Honkasalo, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Silvia

11.03.2015

Kj/7

Modig, Lasse Männistö, Hannu Oskala, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen

Ei-äännet: 6

Nina Huru, Osku Pajamäki, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Pilvi Torsti, Mirka Vainikka

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänin 9 - 6 kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän esityksen.

23.02.2015 Pöydälle

13.10.2014 Ehdotuksen mukaan

07.01.2014 Ehdotuksen mukaan

11.11.2013 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi